

[Ole Espersen]

I betragtning af de store reformer, der sker i Østeuropa, har vi fra Socialdemokratiets side foreslået, at vi også skulle være imødekommende heroverfor og vise større åbenhed end tidligere. Vi har foreslået, at man skulle afskaffe visumpligt og lade være med at indføre nye visumforpligtelser.

Vi har nu set, at der har været fuldstændig frie valg i DDR, og at der skal være fuldstændig frie valg i Ungarn den 25. marts og i andre lande i løbet af april og maj måned. Det er enormt, hvad der sker.

Samtidig har vi begrænset – begrænset – østeuropæiske borgeres muligheder for at rejse til Danmark. Det er en modsat udvikling af den, der sker de andre steder. Det er i strid med vore gentagne krav til de østeuropæiske lande om at lade deres statsborgere rejse frit. De lader dem nu rejse frit, og vi lægger hindringer i vejen. Vi synes, det er trist.

Vi har utrolig svært ved at forstå regeringens negative og lukkede holdning. Vi møder ikke nogen rigtige argumenter for denne negative og lukkede holdning. Der er dog – som lidt af et lyspunkt – i betænkningen sagt følgende fra regeringspartierne, som jeg gerne vil citere for derefter at stille et par spørgsmål til ordførerne, især for partiet Venstre og Det Konservative Folkeparti:

»Mindretallet« – og det er altså bl.a. Det Konservative Folkeparti og Venstre – »har her ved noteret sig, at der allerede er taget flere initiativer, der medfører betydelige lettelser i østeuropæernes adgang til at rejse til Danmark.«

Jeg vil gerne bede ordførerne her fra talerstolen fortælle os, hvad det er for initiativer, der medfører betydelige lettelser i østeuropæernes adgang til at rejse til Danmark.

Fischer (KF):

Det forslag, som fru Ritt Bjerregaard har fremsat, og som hr. Ole Espersen nu taler så varmt for, vil jeg betegne som en form for diplomatisk snuftagsløsning, og det er næppe altid det klogeste og det mest gennemtænkte i relationerne mellem staterne, men det er selvfølgelig meget løjneladende.

Når hr. Ole Espersen omtaler østtyskerne og DDR, overser hr. Ole Espersen ganske tydeligt, at der siden sidste efterår er et meget stort antal østtyskere, der har haft lejlighed til at besøge Danmark – jeg tror, det var 15.000 ved nytår –

på grund af den fleksibilitet, som regeringen har udvist på dette område. Så hr. Ole Espersens argumentation holder simpelt hen ikke.

Nu vil vi gerne se forløbet af de frie valg, der skal afholdes i foråret. Det finder jeg er en rimelig og grundig argumentation. Danmark har allerede vist god vilje på dette område. Jeg kan nævne DDR, de ungarske statsborgere med diplomat- og tjenestepas og bortfaldet af visumgebyrerne for folk fra Østeuropa; det er ganske klare signaler. Derfor er der gode argumenter for regeringens holdning på dette område.

Hr. Ole Espersen gik meget klart uden om den kendsgerning, at det socialdemokratiske forslag slet ikke er koordineret med de øvrige EF-lande og med Danmarks samarbejdspartnere i den nordiske paskontroloverenskomst. Derfor vil jeg sige: Det socialdemokratiske forslag er i øjnefaldende, men bestemt ikke godt.

Bjørn Elmquist (V):

Mit partis holdning til forslaget fra Socialdemokratiet fremgår klart af betænkningen, så jeg skal egentlig ikke ofre mange ord, blot sige, at vi også tror og håber på en normalisering mellem os og landene i Central- og Østeuropa.

Vi siger i betænkningen, at mulighederne for at ophæve visumpligten mellem Danmark og Østlandene fortsat bør overvejes nøje i lyset af forløbet af den igangværende demokratiseringsproces i Østeuropa, og den er vi midt i. Vi har indtil nu kun set ét frit valg, nemlig i DDR. På søndag er det i Ungarn, og så følger de andre østeuropæiske lande med, det ene efter det andet. Desværre har man jo i Polen endnu ikke haft helt frie valg, men det kommer da også snart; man skal have lokalvalg dér i foråret.

Hr. Ole Espersen beder om svar på det spørgsmål, han stillede, og ligesom den foregående ordfører vil jeg henholde mig til vores betækningsbidrag, hvor vi peger på ophævelsen af visumkravet over for ungarske statsborgere med diplomat- eller tjenestepas og endvidere det, at vi pr. 1. marts 1990 ensidigt har afskaffet visumgebyrerne for pas udstedt af Bulgarien, Polen, Rumænien, Tjekkoslaviet, DDR og Ungarn.

Jeg vil derudover også fremhæve hensynet til en koordineret international indsats på EF-plan og på nordisk plan. Jeg vil som et yderligere element ud over det, der står i betænkningen, også pege på, at flere af disse østeuropæiske